

NBSKs RETNINGSLINJER FOR AVL

Vedtatt i styret for Norsk Berner Sennenhundklubb 29.01.2026.

INTENSJON MED RETNINGSLINJER:

Målet med de nye retningslinjene er å få flere hunder i avl, men i en alder der en har sjanse til å oppdage tidlige sykdomsproblemer og få en sikrere vurdering av dyrets mentalitet.

Vi ønsker en sunn avl og NBSK legger vekt på ærlighet, respekt og samarbeid i avlsarbeidet.

Presisering: Med «Avlsdyrene» menes både tisper og hannhund.

RETNINGSLINJER:

1. Oppdretter og hannhundeier er til enhver tid ansvarlig for sitt avlsarbeid.
2. Oppdretter og hannhundeier skal følge NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett og NKKs avlsstrategi, samt NBSKs retningslinjer for avl.
Når en kombinasjon vurderes, er det et ønskelig mål at gjennomsnittlig levealder er åtte år eller høyere hos de dyr i en fem generasjoners stamtavle en kjenner levealderen på. (Se note under)
3. Avlsdyrene skal ha fylt to år før første fødsel. Gjelder også utenlandske hunder. Se for øvrig <https://www.nkk.no/registrering/etiske-grunnregler-og-avlsstrategi/etiske-grunnregler/>
4. Avlsdyrene skal ha et rasetypisk adferdsmønster; jamfør rasebeskrivelse: «**Selvsikker, oppmerksom, vaksom, modig, godmodig og hengiven overfor folk den kjenner. Selvsikker og vennlig overfor fremmede, jevnt og rolig temperament.**» Hunder som har fått utstillingsforbud på grunn av mentalitet, er automatisk også ekskludert fra avl.
5. Kombinasjoner skal ikke ha høyere innavlsøkning enn 3%. Det anbefales dog å holde seg under 1,5%. Økningen i innavlsgraden skal utregnes på 6 generasjoner.
6. Avlsdyrene må ha oppnådd minimum 1 VG på offisiell utstilling, eller ha gjennomført en Eksteriørbeskrivelse, hvor det ikke er kommentarer på diskvalifiserende feil i forhold til rasestandard.
For hannhunder som ikke har noe av dette, kan det søkes HAK i forkant av paring. Da må det fremlegges veterinærattest etter kontroll av bitt/tannmangel, testikkeltest og kommentar på tilgjengelighet av avlsdyrene.
7. Avlsdyrene skal være røntgenfotografert og avlest med AD grad 0 eller 1. AD grad 1 kan kun brukes mot grad 0.

8. Norske hunder med HD grad A, B eller C kan brukes i avl. Utenlandske hunder skal ha A eller B.
Ved bruk av C mot C **skal** indeks for kombinasjonen være minst 200, der en eller begge er importer skal indeks være minst 190.
Generell anbefaling er at det etterstrebes å bruke HD-indeks på kombinasjoner og at den er minst 200 ved paringstidspunktet.
9. Etter kullet der den 30. valpen blir født, stoppes avlsdyrene for videre avl. Ved vurdering om en hannhund kan pare flere tisper før den 30. valpen er født, skal en beregne gjennomsnittlig kullstørrelse på seks valper.
10. En kullkombinasjon med over tre valper kan ikke gjentas før kullet er fylt to år, når en generell helsevurdering er foretatt.
11. Hannhunder som ikke fyller kravene i retningslinjer for avl og dermed ikke tidligere har vært brukt i avl, men har nådd seks (6) års alder, kan i samråd med HAK benyttes i avl. Ved vurderingen skal det bl.a. ses til slektningenes levealder og helse.
12. Hunder som har hatt aseptisk meningitt eller renal dysplasi (PNP) skal ikke brukes i avl. Hunder som har gitt aseptisk meningitt eller renal dysplasi (PNP) må bare brukes på ikke-registrerte belastede slekter. Med slekt regnes her helsøsken og deres foreldre.
13. Ved bruk av frossen sæd fra norske/norskeide hannhunder, skal det tas hensyn til de regler/retningslinjer som gjaldt ved tidspunkt for nedfrysning av sæden, selv om de skulle avvike fra dagens gjeldende regler/retningslinjer.

Note til punkt 2

Utrekning av gjennomsnittlig levealder på en kombinasjon i en 5 generasjoners stamtavle, vil si de 30 nærmeste forfedre. Gjennomsnittet beregnes ut fra alle med kjent levealder, men minst ti dyr der informasjon er vanskelig å innhente. Hunder over åtte år som fremdeles er i live, kan også iberegnes i dette gjennomsnittet. Oppdretter og hannhundeeier oppfordres også til å kartlegge dødsårsaker og helseproblemer i stamtavla for planlagt kombinasjon. Dette for å unngå for mange doblinger av særskilte helseproblem hos rasen, deriblant kreft, nyresvikt, epilepsi, meningitt og adferd.

Ved bruk av utenlandske avlsdyr sendes dokumentasjon for røntgenresultat til HAK